

DECIZIE

02 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii Ala Cobăneanu, Iuliana Oprea, Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei, în pricina civilă la cererile de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată "Expocostas" împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei și menținută hotărîrea Judecătoriei Orhei din 24 decembrie 2014

c o n s t a ț ă:

La 24 aprilie 2013 SRL "Expocostas" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 12 martie 2013 angajații pîrîtului au întocmit actul de control nr. 1-610380, prin care au constatat neprezentarea documentelor de origine pe unele mărfuri și anume: ulei "Floris", zahăr "Domnița", orez.

În consecință, șeful Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei a adoptat decizia nr. 294-s din 04 martie 2013, prin care i-a aplicat societății o amendă de 10000 lei conform art. 253 al. (1) Cod fiscal.

Contestația reclamantului din 15 martie 2013 a fost respinsă prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei nr. 468 din 28 martie 2013.

Invocă nulitatea deciziei nr. 294-s din 04 martie 2013 prin prisma art. art. 216, 222 al. (1), (4)-(5) Cod fiscal și solicită anularea acesteia, deoarece documentele de proveniență au fost prezentate la sediul Inspectoratului, astfel nu au fost create impedimente în efectuarea controlului pînă la capăt, deci și decizia din 04 martie 2013 nu corespunde situației de fapt. Mai invocă și faptul că societății i-a fost încălcat dreptul de proprietate și dreptul la un tratament corect al afacerilor.

SRL "Expocostas" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei, intervenient SC "Repost Com" SRL cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea recursului a indicat că, la 12 februarie 2013 a fost efectuat controlul fiscal la fața locului prin metoda verificării operative la magazinul alimentar din or. Orhei din str. Lazo 1A ce aparține SRL "Expocostas". În cadrul

controlului au fost cumpărate 2 sticle de băutură alcoolică tare "Belenicaia" cu volumul de 0,5l (SRL "Alcolux") și "Cereal" cu volumul de 0,5l (SRL "Alcolux"), marcate cu timbrele de acciz nr. 1103002184693, 1103009651476 cu suspecții de "neautenticitate" și întocmit, în acest sens, actul de control nr. 1- 610380 din 12 februarie 2013.

La 13 februarie 2013 sticlele au fost expediate la laboratorul de expertize de pe lângă Inspectoratul General al Poliției, Direcția tehnico-criminalistică.

La 28 martie 2013 de către expertul criminalistic al SEEC al DTC EJ Centru a IGP, Leșan Iurie, a fost întocmit raportul de constatare tehnico-științific nr. 1279, prin care s-a determinat faptul că formularele timbrelor de acciz cu nr. 1103002184693 și nr. 1103009651476 sunt confecționate pe hârtie specială colorată în galben, cu fibre de poliester încorporate în masa suportului, recuzitele executate cu ajutorul formelor de tipar de tip plat-ofset, numărul și bandele cu coduri de bare unidimensionale – executate cu ajutorul tehnicii computerizate cu imprimantă monocromatică jet cerneală, ce se deosebesc de modelul-tip de comparație prin următoarele caracteristici: nuanța culorilor recuzitelor, nuanța culorii hârtiei în UV, claritatea și calitatea imprimării a codurilor de bare unidimensionale, claritatea și calitatea microtextului. Chiar dacă sticlele de băutură alcoolică marcate cu timbrele de acciz nr. 1103002184693, 1103009651476 cu suspecții de a fi "neautentice", precum și formularea întrebării la dispunerea efectuării expertizei care sunt semnele de falsificare denotă în mod evident intenția de a demonstra în orice mod faptul că timbrele de acciz sunt false, totuși concluzia formulată de expert este una contradictorie suspjecțiilor de neautenticitate. Astfel, raportul de constatare de fapt a demonstrat că timbrele de acciz sunt autentice (de model vechi), dar diferite comparativ cu modelul nou pus în circulație.

Prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei nr. 815-c din 22 mai 2013, s-a constatat că în timpul controlului fiscal la fața locului efectuat prin metoda verificării operative la magazinul alimentar din or. Orhei str. Lazo 1 A, contribuabilul SRL "Expocostas" depozitează și realizează băutură alcoolică tare "Belenicaia" cu volumul de 0,5l și "Cereal" cu volumul de 0,5l, marcate cu timbrele de acciz nr. 1103002184693, 1103009651476 cu deosebire de modelul tip, prin ce contravine Hotărîrii Guvernului nr. 243 din 08 aprilie 2010 și art. 123 al. (5) Cod fiscal și s-a decis aplicarea amenzii de 50000 lei.

Invocă ilegalitatea deciziei nr. 815-c din 22 mai 2013, deoarece în scopul perfecționării procesului de fabricare și utilizare a timbrelor de acciz obligatorii pentru aplicare conform art. 123 al. (5) Cod fiscal, prin Hotărîrea Guvernului nr. 243 din 08 aprilie 2010 s-a stabilit că începînd cu 01 aprilie 2010 se aplică "Timbru de acciz. Marcă comercială de stat" și "Timbru de acciz" de tip nou, care vor fi confecționate la comanda ÎS "Fiscservinform". Conform hotărîrii, acestea vor avea un grad sporit de protecție și vor fi distribuite în conformitate cu legislația în vigoare.

Conform pct. 2 din Hotărîrea Guvernului nr. 243 din 08 aprilie 2010, începînd cu 01 aprilie 2011 s-a interzis comercializarea mărfurilor indigene și de import care au fost marcate cu "Timbre de acciz" puse în circulație de la 01 iulie 2008 și, respectiv, de la 01 aprilie 2005.

Oricare achiziționare de mărfuri de către agenții economici cu scopul punerii în vânzare are la bază un interes economic, ce dă naștere acestora la o speranță legitimă de obținere a unui venit.

Potrivit jurisprudenței CEDO, anumite ”interese economice” ale unui subiect de drept, persoană fizică sau juridică, care pot să se prezinte sub forma unor speranțe legitime la obținerea unor venituri constituie ”bun”. În sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 speranța legitimă trebuie privită ca o posibilitate nematerializată, prin care persoanele își pot realiza anumite drepturi. Astfel, dreptul agenților economici de a dispune de propriile bunuri prin comercializarea acestora reprezintă o valoare patrimonială, având caracteristicile unui ”bun” în sensul primei fraze a art. 1 din Protocolul adițional la Convenția Europeană.

Până la adoptarea Hotărîrii Guvernului nr. 243 din 08 aprilie 2010, cadrul legal național nu cuprindea nici o referință care ar viza termenul de valabilitate a timbrelor de acciz, în situația în care acestea sunt substituite cu altele noi.

Hotărîrea Guvernului nr. 1481 din 26 decembrie 2007 cu privire la marcarea producției alcoolice nu reglementează nici o modalitate de schimbare a timbrelor cu valabilitatea expirată, ci doar restituirea lor statului în cazuri de neutilizare sau deteriorare în procesul de producție.

La momentul achiziționării mărfurilor supuse accizelor și pasibile marcării obligatorii cu ”Timbru de acciz”, pus în circulație în 2005 și 2008, cadrul legal nu stabilea agenților economici nici o limitare a aplicabilității în timp a acestora. Respectiv, nici volumul stocurilor achiziționate nu putea fi limitat.

Restricția impusă prin interdicția comercializării după 01 aprilie 2011 a mărfurilor indigene și de import care au fost marcate cu ”Timbru de acciz” puse în circulație de la 01 iulie 2008 și, respectiv, la 01 aprilie 2005, constituie o ingerință disproporțională în raport cu scopul urmărit. O astfel de limitare a comercializării generează profunde implicații cuantificabile în ceea ce privește situația economică a persoanei juridice, care în activitatea sa achiziționează bunuri în scopul realizării acestora, în unele situații achitînd toate drepturile de import.

Reieșind din faptul că noile timbre au fost puse în aplicare începînd cu 01 aprilie 2010, iar mărfurile cu timbre anterioare au putut fi realizate pînă la 01 aprilie 2011, se observă că pe parcursul unui an a fost posibilă comercializarea concomitentă a mărfurilor. În această situație nefiind clară necesitatea instituirii unui termen limită.

Ulterior, Hotărîrea Guvernului la 23 decembrie 2011, prin Legea nr. 267, art. 123 Cod fiscal a fost completat cu al. (7) potrivit căruia, timbrele de acciz de model vechi rămîn valabile pe termen de 1 an de la data punerii în aplicare a celor noi.

În acest sens, Curtea Constituțională menționează că prin respectiva normă, la substituirea oricăror timbre de acciz, legiuitorul a prestabilit interdicția agenților economici de a-și comercializa mărfurile marcate cu timbre vechi la expirarea unui an de la data punerii în aplicare a celor noi. Căreia a reținut că statul dispune de suficiente mecanisme de control și de sancționare capabile să asigure autenticitatea mărfii expuse în piață. Totodată, statul nu poate pune în sarcina individului realizarea unui interes public.

Or, interdicția impusă agenților economici de a-și comercializa mărfurile marcate cu timbre vechi la expirarea unui an de la data punerii în aplicare a celor noi constituie o ingerință în dreptul de proprietate ce intră în domeniul de aplicare a art. 46 din Constituția Republicii Moldova și al. (2) art. 1 din Protocolul 1 la Convenția Europeană.

Pct. 2 din Hotărîrea Guvernului nr. 243 din 08 aprilie 2010 privind aplicarea ”Timbru de acciz. Marcă comercială de stat” și ”Timbru de acciz” de tip nou, a fost

declarat neconstituțional prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 17 din 29 mai 2014. Astfel, deoarece a fost declarat neconstituțional actul normativ a cărui normă se pretinde a fi încălcat, respectiv urmează a fi anulată și decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei nr. 815-c din 22 mai 2013.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei din 13 martie 2014, au fost conexate într-un singur proces acțiunile SRL "Expocostas" împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei cu privire la anularea deciziei nr. 294-c din 04 martie 2013 și nr. 815-c din 22 mai 2013.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 24 decembrie 2014, au fost admise acțiunile și anulate deciziile Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei nr. 294-c din 04 martie 2013 și nr. 815-c din 22 mai 2013 prin care SRL "Expocostas" a fost sancționată cu amendă de 10000 lei și 50000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei și menținută hotărârea Judecătoriei Orhei din 24 decembrie 2014.

La 11 decembrie 2015 Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunilor.

În motivarea recursului a indicat că, instanțele judecătorești la adoptarea hotărârilor nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, au încălcat normele de drept material și procedural.

Vis-a-vis de legalitatea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei nr. 294-c din 04 martie 2013 a indicat că, cadrul legal existent instituie expres obligația contribuabilului de a prezenta la prima cerere persoanelor cu funcții de răspundere documentele de evidență, dările de seamă și alte informații privind desfășurarea activității de întreprinzător. Or, după cum a menționat nemijlocit intimatul în cadrul ședințelor de judecată, actele de proveniență a produselor (ulei "Floris", zahăr "Domnița", orez) au fost prezentate după desfășurarea controlului fiscal, ba mai mult - după adoptarea deciziei contestate.

Invocă și legalitatea deciziei nr. 815-c din 22 mai 2013, deoarece cele două sticle de băuturi alcoolice tari au fost ridicate ca rezultat al suspectării „neautenticității” timbrelor de acciz aplicate pe acestea, care în final prin raportul de constatare tehnico-științific nr. 1279 din 28 martie 2013 s-au constatat a fi cu deosebire de modelul-tip. În circumstanțele date, se atestă încălcarea art. 123 al. (5) Cod fiscal, ca rezultat al comercializării băuturilor alcoolice pasibile marcării cu timbru de acciz pe care sunt aplicate timbre falsificate, iar cu titlu de consecință survine și răspunderea pentru încălcarea art. 262 Cod fiscal.

Este eronată invocarea instanțelor precum că băuturile alcoolice tari nu au fost ridicate conform procedurii, în cazul în care acestea au fost cumpărate la prețul de 100 lei și eliberat în acest sens un bon de casă.

Deși în cadrul ședințelor intimatul a prezentat facturile fiscale de procurare a băuturilor alcoolice tari, acestea nu confirmă faptul că au fost eliberate anume pentru sticlele din litigiu, or timbrul de acciz falsificat putea fi aplicat pe mai multe sticle.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 11 decembrie 2015 în termen, în situația în care decizia instanței de apel din 30 septembrie 2015 a fost recepționată de recurent la 19 octombrie 2015 (f.d. 27, vol. II).

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri în partea casată din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din actele speței rezultă că, la 12 februarie 2013 a fost efectuat controlul fiscal la fața locului prin metoda verificării operative la magazinul alimentar din or. Orhei str. Lazo 1A, ce aparține SRL "Expocostas". În cadrul controlului au fost cumpărate 2 sticle de băutură alcoolică tare „Belenicaia” cu volumul de 0,5 l (SRL „Alcolux”) și „Cereal” cu volumul de 0,5 l (SRL „Alcolux”), marcate cu timbrele de acciz nr. 1103002184693, 1103009651476 cu suspiecții „neautentice”, iar ca rezultat a fost întocmit actul de control nr. 1-610380.

La 13 februarie 2013 sticlele au fost expediate la laboratorul de expertiză de pe lângă Inspectoratul General al Poliției, Direcția tehnico-criminalistică, iar la 04 aprilie 2013 a fost remis raportul de constatare tehnico-științific nr. 1279 din 28 martie 2013, întocmit de expertul criminalist Leșan Iurie, prin care s-a stabilit că formularele timbrelor de acciz marca comercială de stat pentru băuturile alcoolice tari cu număr de serie - 1103002184693, 1103009651476 de pe sticlele de băutură alcoolică tare „Belenicaia” cu volumul de 0,5 l (SRL „Alcolux”) și „Cereal” cu volumul de 0,5 l (SRL „Alcolux”) – sunt cu deosebire de modelul tip și anume: semnele de deosebire cu specimenul – nuanța culorilor recuzitelor, nuanța culorii hîrtiei în UV, claritatea și calitatea imprimării a codurilor de bare unidimensionale, claritatea și calitatea microtextului. Astfel, a concluzionat comercializarea de către agentul economic al băuturilor alcoolice tari cu timbre de acciz marca comercială cu deosebire de modelul tip, contrar prevederilor Hotărîrii Guvernului nr. 243 din 08 aprilie 2010, Legea nr. 1100 din 30 iunie 2000 și art. 123 al. (5) Cod fiscal.

Drept consecință, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei a emis la 22 mai 2013 decizia nr. 815-c asupra cazului de încălcare a legislației comise de SRL "Expocostas", prin care a aplicat societății amendă de 50000 lei pentru comercializarea, transportarea sau depozitarea băuturilor alcoolice tari, cu utilizarea timbrelor de acciz cu deosebire de modelul tip.

În urma aceluiași control din 12 februarie 2013, inspectorii au stabilit că contribuabilul comercializează unele tipuri de mărfuri în lipsa documentelor de proveniență a lor: ulei „Floris” – 0,955 ml, zahăr „Domnița” – 1kg, orez. Drept rezultat, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei a emis la 04 martie 2013 decizia nr. 294-c asupra cazului de încălcare a legislației comise de SRL "Expocostas", prin care a aplicat societății amendă de 10000 lei pentru împiedicarea controlului fiscal prin neprezentarea documentelor de proveniență a mărfurilor necesare organului fiscal la momentul controlului operativ.

Prin prezenta acțiune reclamantul – intimat contestă legalitatea deciziilor nr. 294-c din 04 martie 2013 și nr. 815-c din 22 mai 2013.

Instanțele judecătorești inferioare la adoptarea hotărârilor de admitere a pretențiilor au indicat că, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei în cadrul ședințelor de judecată nu a prezentat careva probe în confirmarea faptului că societatea le-ar fi împiedicat inspectorilor fiscali la efectuarea controlului la fața locului, iar vis-a-vis de a doua încălcare – instanțele au indicat că sticlele de băuturi alcoolice tari nu au fost ridicate, ambalate și sigilate în modul prevăzut de lege. Cu toate acestea, deși au fost supuse expertizării, conform raportului de constatare tehnico-științific nr. 1279 din 28 martie 2013 s-a stabilit că timbrele de acciz cu nr. 1103002184693 și 1103009651476 sunt autentice (fiind de model vechi), dar diferă comparativ cu modelul nou pus în circulație. Nici Legea cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice nr. 1100 din 30 iunie 2000 nu instituie obligația contribuabilului de a verifica elementele de protecție ale timbrelor de acciz la primirea producției alcoolice în baza facturilor fiscale, precum și deținerea dispozitivelor speciale pentru verificarea timbrelor de acciz cu raze ultraviolete și infraroșii. La fel au indicat că, conform Hotărârii Guvernului nr. 243 din 08 aprilie 2010, a fost instituit termenul timbrelor de acciz de model vechi, care rămân valabile pe termen de 1 an de la data punerii în aplicare a celor noi. Or, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 17 din 29 mai 2014 a fost declarat neconstituțional pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 243 din 08 aprilie 2010 privind aplicarea “Timbrului de acciz. Marcă comercială de stat” și “Timbrului de acciz” de tip nou.

Instanța de recurs constată ca fiind întemeiate concluziile instanțelor inferioare în partea ce ține de anularea deciziei Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei nr. 815-c din 22 mai 2013 din următoarele considerente.

Conform art. 262 Cod fiscal, în redacția Legii nr. 267 din 23 decembrie 2011 (în vigoare la acea dată), lipsa timbrelor de acciz, “Timbrelor de acciz” la mărfurile supuse accizelor pasibile de marcă obligatorie sau utilizarea unor timbre de acciz, “Timbrelor de acciz” falsificate ori nevalabile se sancționează, în cazul în care contribuabilul comercializează, transportă sau depozitează mărfuri fără timbre de acciz, “Timbre de acciz” sau cu timbre de acciz, “Timbre de acciz” falsificate ori nevalabile, cu o amendă în mărime de 50000 lei.

Și art. 123 al. (5) Cod fiscal stabilește modul de calculare și termenele de achitare a accizelor. Astfel, mărfurile supuse accizelor (inclusiv votca) - comercializate, transportate sau depozitate pe teritoriul Republicii Moldova sau procurate de la agenții economici rezidenți aflați pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, sînt pasibile marcării obligatorii cu “Timbru de acciz”. Marcarea se efectuează în timpul fabricării mărfurilor supuse accizelor, pînă la importarea acestora, iar în cazul mărfurilor fabricate pe teritoriul Republicii Moldova – pînă la momentul expedierii (transportării) acestora din încăperea de acciz. Modul de procurare și de utilizare a “Timbrelor de acciz” este stabilit de către Guvern.

Ca rezultat al controlului fiscal din 12 februarie 2013, inspectorii fiscali au stabilit că 2 sticle de votcă cu volumul de 0,5 l („Belenicaia” și „Cereal”), marcate cu timbrele de acciz nr. 1103002184693 și 1103009651476, au fost suspectate a fi „neautentice”, fapt ce a constituit temei de a expedia băuturile alcoolice tari la

laboratorul de expertiză, față de care a și fost pusă întrebarea privind prezența semnelor de falsificare la timbrele de acciz.

La examinarea timbrelor de acciz nr. 1103002184693 și 1103009651476 în coraport cu modelul comparativ a timbrului de acciz prezentat din cadrul Direcției tehnico-criminalistice și a expertizei judiciare Centru, s-au stabilit atât coincidențe, cât și deosebiri, iar în concluzie expertul criminalist a constatat că timbrele din litigiu se deosebesc de modelul-tip de confecționare prin anumite caracteristici: nuanța culorilor recuzitelor și a hîrtiei în UV, calitatea și claritatea imprimării a codurilor de bare unidimensionale și a microtextului (f.d. 61-63, vol. I). Or, vis-a-vis de aceste caracteristici ale timbrelor de acciz, intimatul a menționat că sticlele de votcă erau plasate la vitrină din octombrie 2012 și erau de model vechi.

În final, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei a ajuns la concluzia că contribuabilul a încălcat prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 243 din 08 aprilie 2010 și art. 123 al. (5) Cod fiscal (republicat în ediție specială la 08 februarie 2007), dispunînd sancționarea acestuia conform art. 262 Cod fiscal pentru comercializarea, transportarea sau depozitarea băuturilor alcoolice tari cu utilizarea timbrelor de acciz cu deosebire de modelul tip (f.d. 8, vol. II).

Constatările în cauză corect au fost respinse de instanță, în cazul în care art. 262 Cod fiscal expres prescrie sancționarea contribuabilului pentru comercializarea, transportarea sau depozitarea mărfurilor fără timbre de acciz sau cu timbre de acciz falsificate ori nevalabile, dar nu și utilizarea timbrelor de acciz cu deosebire de modelul tip (cum a fost invocat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei).

Ba mai mult, Hotărîrea Guvernului nr. 243 din 08 aprilie 2010 (la care a făcut referire și recurentul la emiterea deciziei nr. 815-c din 22 mai 2013), unde la pct. 2 a stabilit termenul-limită de comercializare a mărfurilor indigene și de import marcate cu “Timbru de acciz. Marcă comercială de stat” și “Timbru de acciz”, a fost declarat neconstituțional prin Hotărîrea Curții Constituționale nr. 17 din 29 mai 2014. Or, după cum a constatat Curtea, până la aprobarea Hotărîrii Guvernului nr. 243 din 08 aprilie 2010, cadrul legal național nu cuprindea nici o referință care ar viza termenul de valabilitate a timbrelor de acciz în situația în care acestea sunt substituite cu altele noi, iar Regulamentul privind modul de procurare și aplicare a timbrelor de acciz pe articolele de tutun, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1427 din 18 decembrie 2007, nu reglementează nici o modalitate de schimbare a timbrelor cu valabilitatea expirată.

Cu titlu de consecință, prin aceeași Hotărîre nr. 17 din 29 mai 2014 a fost declarat neconstituțional și al. (7) al art. 123 Codul fiscal, adoptat în redacția Legii nr. 267 din 23 decembrie 2011, care prevedea că timbrele de acciz de model vechi rămîn valabile pe termen de un an de la data punerii în aplicare a celor noi.

Deci, la caz, fiind constatată adoptarea deciziei nr. 815-c din 22 mai 2013 ca emisă contrar prevederilor legii, instanțele corect au decis anularea acesteia.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție însă atestă ca fiind eronate concluziile instanțelor ierarhic inferioare în partea ce ține de anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei nr. 294-c din 04 martie 2013.

Astfel, autoritatea fiscală la 12 februarie 2013 a depistat, în urma controlului fiscal de la ghereta comercială din or. Orhei str. S. Lazo 1A, comercializarea de către SRL “Expocostas” a unor tipuri de mărfuri în lipsa documentelor de proveniență.

Conform art. 8 al. (2) lit. f) Cod fiscal, contribuabilul este obligat în caz de control al respectării legislației fiscale, să prezinte, la prima cerere, persoanelor cu funcții de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală documentele de evidență, dările de seamă fiscale și alte documente și informații privind desfășurarea activității de întreprinzător.

În aceeași ordine de idei, art. 21 al. (1) a Legii cu privire la comerțul interior nr. 231 din 23 septembrie 2010 prevede că, la locul de vânzare a produselor/prestare a serviciilor, comerciantul trebuie să dețină documentele care atestă conformitatea acestora cu regulamentele tehnice în vigoare. În cazul în care documentele respective sînt păstrate în alt loc, în incinta unității comerciale trebuie să se păstreze copiile acestora, autentificate cu ștampila comerciantului. Și p. 9 al Regulamentului cu privire la recepționarea mărfurilor conform cantității și calității în Republica Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1068 din 20 octombrie 2000 indică că, se interzice livrarea în rețeaua de comerț a mărfurilor fără documente de însoțire care să confirme originea mărfii, cantitatea și calitatea ei precum și fără certificat de conformitate pentru produsele supuse certificării obligatorii, eliberate în Sistemul Național de Certificare.

Contrar normelor enunțate, inspectorii fiscali au fost în imposibilitate de a verifica formarea prețurilor la mărfurile social importante (ulei „Floris” – 0,955 ml, zahăr „Domnița” – 1kg, orez), în cazul în care contribuabilul nu a prezentat documentele de proveniență a acestor mărfuri. Or, în cazul dat survin consecințele prevăzute de art. 253 al. (1) Cod fiscal – sancționarea cu amendă de 10000 de lei pentru împiedicarea controlului fiscal prin neprezentarea de date, informații și documente, necesare organului fiscal, asupra problemelor care apar în timpul controlului, prin alte acțiuni sau inacțiune.

Aceste circumstanțe au fost confirmate nemijlocit și de intimatul SRL ”Expocostas” prin demersul nr. 1 de la f.d. 113, vol. I și susținerile verbale de la f.d. 127, vol. I, care a indicat că documentele de proveniență și certificatele de calitate vor fi prezentate ulterior, deoarece la momentul controlului lipseau. Și nici la data efectuării controlului contribuabilul nu a obiectat în vreun mod asupra constatărilor în cauză.

Colegiul mai reține că, deși SRL ”Expocostas” s-a obligat de a prezenta actele solicitate în termen de 5 zile de la data efectuării controlului, acestea au fost predate organului fiscal abia la 15 martie 2013 (f.d.8, vol. I), deci după adoptarea deciziei contestate nr. 294-c din 04 martie 2013.

Avînd în vedere că normele materiale enunțate mai sus reglementează un comportament obligatoriu de urmat și deoarece la solicitarea inspectorilor fiscali intimatul nu a prezentat la prima cerere actele de proveniență a mărfii (ulei „Floris” – 0,955 ml, zahăr „Domnița” – 1kg, orez), recurentul corect i-a aplicat amenda de 10000 lei prin prisma art. 253 al. (1) din Titlul V al Codului fiscal.

Față de cele ce preced și avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost stabilite pe deplin de către instanțele judecătorești inferioare, nefiind necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe în partea anulării deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei nr. 294-c din 04 martie 2013 și de a emite o nouă hotărîre în partea dată, prin care acțiunea SRL ”Expocostas” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei cu privire la

anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei nr. 294-c din 04 martie 2013 de a respinge ca neîntemeiată, în rest a menține hotărârile judecătorești.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Orhei din 24 decembrie 2014 în pricina civilă la cererile de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată "Expocostas" împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei cu privire la contestarea actului administrativ, în partea anulării deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei nr. 294-c din 04 martie 2013 și de a emite o nouă hotărâre în partea dată prin care:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată "Expocostas" împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei cu privire la anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei nr. 294-c din 04 martie 2013.

În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Orhei din 24 decembrie 2014 se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari

Galina Stratulat